

Volk v kapeli.

(Pripovedka iz —škega kraja.)

amó razvaline kažejo še mesto, kjer je stala nekdanja kapela vrhu gosto poraščenega hriba „Volčjega-vrha.“ Včasih klatilo se je ondú mnogo volkov, kar kaže vže ime hriba. Kapela bila je precej velika in dokaj lepa. V oltarji stala je podoba žalostne Matere Božje. Malokdaj je bila kapela prazna, vedno je prišel kdo in pomóлил pred sveto podobo kratko molitvico. Mimo kapele peljala je pot skozi gozd. To malo pa lično svetišče sezidal je grof, ki je imel v obližji svoj grad. Ako je prišel na lov mimo kapele, vselej je stopil vanjo in pobožno nekoliko molil.

Na Volčjem-vrhu bival je vže dlje časa požrešen volk, ki je marsikateremu kmetu v okolici strgal kozo ali ovco. Dà, še celó vole in krave je napadal.

Prav na konci vasice, ki je stala ob vznožji Volčjega-vrha, stanovala je ubožna vdova Marta, ki ni imela ničesar drugzega, nego kravico „Sivko.“ Vsak dan gnala je Sivko na pašo in z njenim mlekom se je ubožno živela. Vdova imela je sina, ki je pa kake tri ure proč, — ono stran hriba, služil za „malega“ hlapca pri nekemu kmetu. Deček — imé mu je bilo Janezek — ljubil je zeló svojo ubožno mater in redno jej je pošiljal svoj mali mesečni zaslužek. Obleko in jed dobival je pri kmetu; denarja ni potreboval.

Neko popóldne priklati se nenadoma k pasoči se Sivki — volk, ter jo napade. Tresoč se po vseh udih tekla je jokaje vdova Marta v vas iskat pomoči. Zamán! Ko je dospela z nekaterimi kmeti nazaj, ležala je Sivka vže mrtva in razmesarjena na tleh. Volk jo je vže popihal v temni gozd. Lahko si je misliti, kako žalostna in obupana je bila uboga vdova. „O moj Bog!“ — vzdihovala je sirota — „kako bodem zdaj živela! Kdo mi bode dajal dobrega mleka!“ Smilila se je kmetom Marta, zato so jej obljubili, da jo bodo podpirali. Vest o volku raznesla se je bliskoma po okolici. Noben kmet ni pošiljal več svoje črede na pašo, a vsak preskrbel si je orožje, da bi pognal volka, ako bi se utegnil približati njegovim hlevom.

Tudi Janezek je poizvedel o nesreči svoje matere. Potožil je svojo žalost gospodarju ter ga prosil, naj bi mu dal, mesto mesečnega plačila, mólzno kozo. Kmetu se je Janezek s pridnostjo tako prikupil, da mu je dal jedno najboljših in največjih koz. Dovolil mu je tudi, da sme kozo takój drugi dan peljati k materi, a na večer naj se zopet vrne domóv. Oj kako vesel je bil tega Janezek! Po noči niti spati ni mogel. Na vse zgodaj okinčal je kozo z venci in trakovi, ulomil si v meji debelo gorjačo ter jo mahnil veselo pojoč preko Volčjega-hriba. Tiči so glasno žgoleli po zelenih vejah ter pozdravljali sè svojim petjem mlado jutro. Srebrna rôsa blestela se je po pisanih eveticah v prvih žarkih vzhajajočega solnca. Koza skakala je na Janezkovej strani in v časih radostno zameketala. Krasno jutro vpliva tudi na nespametno žival!

Prišla sta do kapele. „Kadar greš mimo kapele, stopi vselej malo notri, pa moli nekoliko k svetej materi Mariji!“ dejala mu je večkrat mati. Teh besed se je Janezek spomnil. Kaj naj bi zdaj storil? V kapelo hoče iti molit, ali koze s seboj peljati ne sme. Da bi jo zunaj za kako drevo privezal, ni varno: lahko bi prišel volk ter mu jo raztrgal! Priveže toraj kozo za zapadko pri vratih, a sam gre k oltarju, poklekne in pobožno moli za svojo dobro mater. A komaj zmoli par očenašev, ko začuje nemirno meketanje koze. Preplašen se ozrè. Velik volk stopa potuhнено z odprtim gobcem naravnost proti kapeli. Kaj storiti? Pogumno zgrabi svojo palico, teče h kozi, hitro jo odveze in potegne v kapelo za vrata. Krvoločno skoči volk v svetišče ter dirja slepo k oltarju. Janezek popade tresoč se kozo čez trebuh ter jo urno odnese izza vrat vùn na prosto; zaloputne potem vrata in zavrti ključ v ključanici. „Volk je ujet,“ vzklikne Janezek veselo. Sam si komaj verojame, da je bil tako pogumen. Kako vesel je bil, ko je slišal tulečega volka sem ter tjà dirjati po kapeli! Ko se še prepriča, da mu zver ne more nikjer uiti, naglo hiti s kozo proti vasi. Tu začuje na poti lovski rog. Krdelo lovcev in oboroženih kmetov, na čelu njim pa grof sam, približa se mu. Grof bil je vže davno obljubil onemu, ki mu izroči volka mrtvega ali živega sto goldinarjev. Ali zamán! Danes sklical je svoje lovce in nekoliko kmetov, da bi šli loviti volka.

Ko se lovci Janezku približajo, zakliče mu grof, ki je sedel na konji: „Hoj, fantè, kam pa greš s kozo? Kaj se ne bojiš volka? Kako lahko bi zasledil tvojo kozo! Kaj bi bilo, ako bi raztrgal tebe in njo, ti nepremišljeni deček!“

Deček potegne kapico raz glavo ter samozavestno pravi: „Gospod grof! volka sem z božjo pomočjo tam-le gori v kapelo zaprl. Le hitro pojdite tjà, da se sami prepričate!“

„Kaj?“ — začudi se grof — „ti si volka zaprl v kapelo? Je-li to mogoče?“

Janezek pove potem strmečemu grofu vse, kakor se je zgodilo. To so ti delali lovci in kmetje velike oči! No, pa saj se je bilo pogumnosti Janezkovej v resnici čuditi.

„Pojdi z nami!“ pravi na to grof.

„Žal, da nimam časa. Peljati moram hitro kozo k svojej materi, a potem se vrnem zopet naglo k gospodarju.“

„Bo pa kdo drugi peljal kozo k tvojej materi, samó povej, kje stanuje.“

„Prav na konci vasi v ónej malej koči,“ pravi Janezek.

„Ti si toraj sin uboge vdove Marte, katerej je volk raztrgal kravo?“

„Dà, gospod grof, njen sin sem. Ime mi je Janezek. To-le kozico sem jej kupil pri svojem gospodarji in zdaj jo peljem k njej, da bode imela s čim živeti. Oj, moja dobra mati me bode gotovo prav vesela!“

„Priden si Janezek,“ pravi ganeni grof. Tvoj gospodar izvestno ne bode hud, ako zaradi volka malo pozneje domóv prideš; ne boj se! Ti greš z mano, a ti Jože — reče svojemu hlapcu — „pelji kozo v vas.“

Še predno pridejo do kapele, začujejo vže iz daleč divje tulenje volkovo. Grof razpostavi okolo vrat svoje ljudi. Jeden odprè vrata, ali gospod volk noče priti vùn. Izpustè toraj pse; kmalu se prikaže zver iz kapele. Več krogel podere ga na tla. Volk je bil velikanske postave. Vže mrtev, kazal je svoje grozeče zobé in črna

kri mu je tekla iz odprtega žrela. Loveci naredé iz smrekovih vej nosilnico ter polože nanj ubitega volka. Z veselím krikom odrine vsa družba v vas.

Sredi vasi, pred gostilno, se ustavijo, da si more vsak ogledati grozovito zver, ki je delala vsej okolici toliko strahú in preglavice. Grof z Janezkom, loveci in kmetje pa gredo v krémo, da pijó kupo vina na dober izid lova. Janezek se vsede tik grofa in lica mu žaré veselja in sreče. Ko se loveci nekoliko pokrepčajo, reče grof: „Obljubil sem ónemu, ki mi izroči volka, sto goldinarjev nagrade. Janezek je nagrado pošteno zaslužil. On je vjel volka. Ako bi on ne bil peljal koze, katero je kupil siromašnej materi, skozi gozd in stopil v mojo kapelo, da se priporoči Mariji, izvestno bi zdaj ne imeli volka. Zato Janezek ti takój tu izročim zasluženó plačilo.“ In grof násteje Janezku sto svetlih goldinarjev. „Kaj bodeš z denarjem?“ vpraša ga potem grof. „Kupil bodem materi kravico in kar bode ostalo, izročim jej za obleko in hrano.“ Jako je dopadla grofu dečkova ljubezen do matere. Sam ga spremi domóv in ne more se ubraniti solz, ko uboga Marta strmé zre toliko denarja in kozo, ko hvali na kolenih ljubega Boga za pomoč, ko svojega hvaležnega sina prísérno objame ter poljubi in grofu jokaje izreče zahvalo za njegovo dobroto.

Grof je vzel Janezka na svoj grad. Janezek, ki je bil vedno priden in ubogljív, izučil se je pri staremu oskrbníku gospodarstva, da mu je bil po njegovej smrti zvest in zanesljív nasledník. Mnogo let služil je grofu in pozneje tudi njegovemu sinu, ljubljén in spoštovan od svojih gospodov. Mater je vzel k sebi in skrbel zánjo do njene smrti.

Vsak dan je hodil molit v kapelo k podobi Marije. Svojega zaupanja do božje pomočnice ni nikdar izgubil, saj ni nikoli pozabil, kako čudovito ga je ona varovala in mu naklonila srečo, ko je vjel krvoločnega volka.

F. G. Podkrimski.

Ljubezen do domovine.

Dob času vojne, vjeli so sovražniki nekega kmeta in ga silili, da jim pokaže najbližji skrivní pot, ki pelje do trdnjave. Kmet se brani tega ter neče, da bi izdal svojo domovino. Vojaški častník mu pokaže polno možnjo denarjev, rekoč, da bode njegova, ako jih uboga. Ali vse zamán! kmet se ne da pregovoriti. Ko pride general in mu vojaki povedó, da je kmetu dobro znan pot, po katerem se pride v trdnjavo, a neče ubogati, da bi jim pot pokazal. General se razjezi nad kmetom ter mu zapretí, da ga bode ukazal takój ustreljiti, ako ne stori, kar mu velé njegovi vojaki. A kmet odgovori pogumno: „Dobro! ako me ustrelíte, umrl bodem kot poštenjak in zvest držávník svojemu vladarju, in ne kot izdajalec svoje domovine!“

General se začudi kmetovemu domoljubju, utolaži se, stisne mu roko in reče: „Vrlí mož! pojdi mirno domóv k svojej družini, nič žalega ti ne storimo zaradi tvojega domoljubja; pomagali si bomo brez tebe. (Iz nemškega preložil P. G.)